

ПРОГРАМ
ПОДРШКЕ МАЛИМ ПРЕДУЗЕЋИМА
ЗА НАБАВКУ ОПРЕМЕ У 2024. ГОДИНИ

1. ПРЕДМЕТ

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведених средстава, 800.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2024. години (у даљем тексту: Програм).

Средства Програма користиће се за суфинансирање набавке нове грађевинске механизације за потребе обављања грађевинских радова у износу до 40% од укупних средстава Програма.

Средства за реализацију Програма представљају *de minimis* помоћ. Подстицаји који се додељују на основу Програма представљају наменска бесповратна средства, субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/14 - др. закон).

Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, начин реализације и праћење реализације Програма. Изрази којима се у Програму означавају лица односе се подједнако на лица мушког и женског пола без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Развојном агенцијом Србије (у даљем тексту: Развојна агенција) и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма јесте подршка инвестицијама и подстицај бржем привредном развоју.

Специфични циљеви Програма су:

- 1) раст прихода;
- 2) подршка запошљавању;
- 3) интернационализација пословања;
- 4) унапређење технолошких процеса производње;
- 5) унапређење конкурентности;
- 6) подстицање заштите животне средине;
- 7) побољшање услова финансирања микро и малих предузећа и предузетника.

3. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за суфинансирање набавке:

1. нове опреме директно укључене у процес производње разменљивих добара, и то:
 - 1.1 производне опреме и/или машина;

1.2 транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта;

1.3 делова, специјализованих алата за машине;

1.4 машина и опреме за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката производње;

2. нове опреме за извођење грађевинских радова, и то:

2.1 грађевинске механизације за потребе обављања грађевинских радова.

Привредни субјект који се бави грађевинском делатношћу не може по Програму да набави опрему директно укључену у процес производње разменљивих добара (сем уколико не докаже да се бави и производном делатношћу). Изузетно, привредни субјект који се бави грађевинском делатношћу може по Програму да набави (пored грађевинске механизације) компресор/агрегат. Такође, привредни субјект који се бави производном делатношћу не може по Програму да набави опрему за извођење грађевинских радова (сем уколико не докаже да се бави и грађевинском делатношћу). Изузетно, привредни субјект који се бави производном делатношћу може по Програму да набави опрему неопходну за уграђивање/монтажу сопствених производа.

Привредни субјект који се бави и грађевинском и производном делатношћу може да набави опрему само за једну делатност. Изузетно, ако привредни субјект истовремено врши уградњу сопственог производа (алу прозоре, металне конструкције, соларне панеле, електро инсталације) онда може да набави и грађевинску механизацију за потребе уградње сопственог производа.

Средства за реализацију Програма се не могу користити за:

1) порез на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ);

2) покривање трошкова који су у вези са набавком опреме као што су: царински и административни трошкови, трошкови транспорта, шпедиције, складиштења и манипулације и др;

3) покривање трошкова који су у вези са одобравањем и спровођењем банкарског кредита, односно финансијског лизинга, као што су трошкови: камате, трошак кредитног бироа за корисника, уписа залогe у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР), осигурања покретности, курсних разлика и сл;

4) рефундацију средстава за већ набављену (авансирану, плаћену или испоручену) опрему;

5) зајмове и рате за отплату кредита, као и за репрограм кредита;

6) набавку опреме коју подносилац захтева за доделу бесповратних средстава сам производи;

7) остале трошкове који нису у складу са наменом Програма.

Трошкови монтаже, инсталирања опреме, и обуке могу бити признати уколико су исказани као посебне ставке на истој профактури.

Опрема која је предмет Програма, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљена од физичког лица, осим ако је продавац опреме предузетник.

Опрема не сме да буде испоручена нити плаћена делимично или у целости пре датума доношења решења о додели бесповратних средстава.

4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Привредни субјекти који испуне услове Програма и којима банке/лизинг компаније укључене у реализацију Програма, условно одобре кредит, односно финансирање, могу остварити право на суфинансирање до 50% нето вредности набавке опреме.

Привредни субјект је у обавези да обезбеди учешће у висини 5% нето вредности опреме коју набавља, док ће се преосталих 45% нето вредности опреме коју набавља обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга, лизинг компанија укључених у спровођење Програма.

Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 50% од нето вредности опреме која се набавља не може бити мањи од 500.000,00 динара, нити већи од 5.000.000,00 динара.

Нето вредност је набавна цена опреме, са укљученим трошковима монтаже, инсталације и обуке, исказана у профактури која не укључује ПДВ, трошкове транспорта, као ни било које друге трошкове који су у вези са набавком опреме.

Набавна цена опреме у профактури домаћих добављача мора бити исказана у динарима. У случају набавке производне опреме из иностранства, нето вредност исказана у страној валути у профактури, прерачунава се према средњем курсу Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС) на дан издавања профактуре.

Све евентуалне касније настале негативне курсне разлике у случају набавке опреме из иностранства сноси подносилац захтева.

Постоје следећа ограничења у погледу висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту у односу на број запослених на неодређено време на дан 31. децембра 2023. године по евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: ЦРОСО):

- један запослен – до 1 милион динара.
- два – пет запослених - до 2,5 милиона динара.
- шест и више запослених - до 5 милиона динара.

4.1. Банке

У случају када привредни субјект има више од једног запосленог и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 2.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке.

У случају када привредни субјект има више од пет запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 5.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке.

У случају када привредни субјект има више од шест запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 10.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке.

Привредни субјекти морају и да обезбеде средства у висини ПДВ исказаног по профактури.

Банке могу увећати износ кредита у висини ПДВ на захтев привредног субјекта.

4.2. Лизинг компанија

У случају када привредни субјект има више од једног запосленог и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 2.000.000,00 динара, корисник може да

финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа захтев за финансијски лизинг код лизинг компаније

У случају када привредни субјект има више од пет запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 5.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа захтев за финансијски лизинг код лизинг компаније

У случају када привредни субјект има више од шест запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 10.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа захтев за финансијски лизинг код лизинг компаније.

Привредни субјекти морају и да обезбеде средства у висини ПДВ исказаног по профактури.

Лизинг компанија може укључити финансирање ПДВ, на захтев привредног субјекта.

У складу са Законом о финансијском лизингу („Службени гласник РС”, бр. 55/03, 61/05, 31/11, 99/11 - др. закон и 99/11 - др. закон), до измирења укупних обавеза по уговору о финансијском лизингу, власник предмета лизинга је лизинг компанија. По измирењу наведених обавеза, корисник средстава постаје власник предмета лизинга.

5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

5.1. Корисници бесповратних средстава

Право да се пријаве на конкурс за доделу бесповратних средстава имају:

1) правна лица, регистрована у АПР као привредна друштва, или задруге, која су разврстана на микро и мала правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 - др. закон) према финансијским извештајима за 2022. годину;

2) предузетници регистровани у АПР.

Услов да задруга користи средства Програма јесте да је задруга ускладила своја акта, органе и пословање са Законом о задругама („Службени гласник РС”, број 112/15) и да се подвргла задружној ревизији у последње две године.

5.2. Услови које морају да испуне привредни субјекти - подносиоци захтева за доделу бесповратних средстава

1) да су преко једне од банака или лизинг компанија укључених у реализацију Програма доставили у електронском облику:

1.1 Захтев за доделу бесповратних средстава, попуњен и електронски потписан;

1.2 профактуру (максимално до 4) не старију од дана објављивања јавног позива, на којој је обавезно наведено да је опрема која се набавља нова;

1.3 слику опреме са профактуре;

1.4 доказ за обављање делатности за коју се набавља опрема, и то:

1.4.1 слике погона постојећих машина/слике грађевинске механизације;

1.4.2 картицу основних средстава, на дан 31.12.2023. године на којима је обележена опрема која се користи за обављање делатности која се доказује и за коју су достављене слике. Предузетници који немају законску обавезу да имају картицу основних средстава могу да доставе Пописну листу на дан 31.12.2023. године;

1.4.3 три фактуре/ привремене/ окончане ситуације за испоручен сопствени производ односно за извршене грађевинске радове са спецификацијом изведених радова, из претходне две године, на износе веће од 100.000,00 динара, за различите купце, који нису у групи повезаних лица;

2) да су регистровани у АПР у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, најкасније 31. децембра 2022. године;

3) да нису разврстани као велико и средње правно лице у складу са Законом о рачуноводству према финансијским извештајима за 2022. годину;

4) да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;

5) да су измирили доспеле обавезе јавних прихода;

6) да су у већинском приватном власништву;

7) да нису у групи повезаних лица, у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15), у којој су неки од чланова велика и средња правна лица у складу са Законом о рачуноводству;

8) да повезанима лицима, подносиоца захтева нису у овој години, већ одобрена средства по овом Програму;

9) да су привредна друштва, задруге и предузетници, према ЦРОСО евиденцији о броју радника, на дан 31. децембар 2022. године имали најмање једног запосленог на неодређено време;

10) да не обављају производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним, или ону делатност за коју није дозвољена додела државне помоћи, односно да обављају неку од следећих дозвољених делатности:

- 10.1 дозвољене шифре делатности за набавку опреме директно укључене у процес производње разменљивих добара, наведене у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА, под ред. бр. 1. су:

1. Сектор Ц - Прерађивачка индустрија: све осим шифре 1200 - Производња дуванских производа, 1820 - Умножавање снимљених записа, 19 - Производња кокса и деривата нафте, 2051 - Производња експлозива, 2060 - Производња вештачких влакана, 2410 - Производња сировог гвожђа, челика и феролегура, 2446 - Производња нуклеарног горива, 2540 - Производња оружја и муниције, 304 - Производња борбених војних возила;

2. Сектор Е - Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности: дозвољена само шифра 3832 - Поновна употреба разврстаних материјала;

3. Сектор И - Услуге смештаја и исхране: дозвољена само шифра 5621 - Кетеринг;

4. Сектор М - Стручне, научне, иновационе и техничке делатности: дозвољена само шифра 7112 - Инжењерске делатности и техничко саветовање;

- 10.2 дозвољене шифре делатности, за набавку опреме за извођење грађевинских радова, наведене у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА, под редним бројем 2. су: Сектор Ф - Грађевинарство све осим шифре 4110 - Разрада грађевинских пројеката;

11) да привредни субјекти који обављају грађевинску делатност поседују сопствену грађевинску оперативу;

12) да испуњавају све услове дефинисане у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА;

13) да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2024, 2023. и 2022. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

14) да нису користили бесповратна средства по Програму подршке малим предузећима за набавку опреме у 2023. години;

15) да нису конкурисали за набавку или набавили исту опрему по другим програмима финансијске подршке у виду бесповратних средстава из Буџета Републике Србије у 2024. години;

16) да нису у тешкоћама према следећој дефиницији:

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњорочно, угрозили његов опстанак.

Привредни субјект је у тешкоћама:

– ако је одговорност за његове дугове ограничена, а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

– ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

– ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан услов из става 1. ове тачке, ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;

17) да се на основу расположивих информација може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију, а реализација инвестиције не носи репутациони ризик;

18) да се опрема набавља само од кредибилног добављача који је произвођач опреме, увозник или дистрибутер опреме и који није повезано лице са корисником бесповратних средстава. Уколико је опрема домаћег порекла мора бити набављена директно од произвођача;

19) да привредни субјект има обезбеђен слободан производни простор и све услове за инсталирање и стављање у функцију производне опреме која се набавља;

20) да привредни субјект испуњава све услове из важећих прописа који се односе на обављање предметне делатности, укључујући прописе у области заштите животне средине, радног законодавства и безбедности на раду;

21) да је привредни субјект испунио преузете обавезе, уколико је био корисник програма из претходних година;

22) да привредном субјекту није изречена трајна или привремена правноснажна мера забране обављања делатности у последње две године;

23) да предмет финансирања за који се конкурише неће бити финансиран делимично или у целости из било ког другог извора јавних средстава.

5.3 Обавезе корисника бесповратних средстава

Корисник средстава је дужан да предмет инвестиције за који су му одобрена средства набави и стави у функцију одмах по уплати бесповратних средстава, а најкасније до 31. августа 2025. године. Корисник средстава има забрану отуђења набављене опреме и давања у најам исте, две године након године у којој је закључен уговор о додели бесповратних средстава односно анекс уговора (уколико постоји), без обзира на могућност превремене отплате кредита односно финансијског лизинга, што

контролишу банка/лизинг компанија и Развојна агенција и о томе извештавају Министарство.

У случају непоштовања обавеза дефинисаних уговором о додели бесповратних средстава, корисник је у обавези да врати одобрена бесповратна средства увећана за законску затезну камату која се обрачунава од датума исплате средстава кориснику.

У случају да наступи немогућност испуњења уговора, за коју не одговара ниједна уговорна страна, приступиће се споразумном раскиду уговора којим ће стране регулисати последице раскида, применом одредаба Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ”, број 31/93 и „Службени гласник РС”, број 18/20) којима је уређен институт немогућности испуњења.

Корисник средстава је у обавези да благовремено достави банкама/лизинг компанијама, за потребе контроле, доказе за проверу утрошка одобрених бесповратних средстава, као и да у периоду од две од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји), за потребе наменске контроле, обезбеди све неопходне услове и документацију.

Корисник средстава је дужан да, у случају наступања непредвиђених околности које су довеле до одступања од услова дефинисаних у решењу о додели бесповратних средстава, достави банци/лизинг компанији електронским путем, захтев за измену првобитно одобреног решења или захтев за одустајање од првобитно одобреног решења (у целости или делимично), који ће она унети у информациони систем Министарства (у даљем тексту: ИС Министарства) као и да електронским путем о томе обавести Министарство и Развојну агенцију.

Корисник средстава је у обавези да Министарству, Развојној агенцији, акредитованим регионалним развојним агенцијама и Комисији за контролу државне помоћи, у циљу праћења коришћења средстава, омогући надзор у свакој фази реализације активности тако што ће у сваком моменту бити омогућена контрола реализације активности и увид у финансијску документацију.

6. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

6.1. Одабир банака и лизинг компанија за учешће у реализацији Програма

Министарство ће по усвајању Програма расписати јавни позив за учешће пословних банака и лизинг компанија у реализацији Програма.

Министарство ће објавити јавни позив у најмање једном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије. Јавни позив и конкурсна документација биће објављени на интернет страници Министарства: www.privreda.gov.rs и Развојне агенције: www.ras.gov.rs као и на Порталу предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs, и исти ће бити упућени електронском поштом свим банкама и лизинг компанијама које послују у Републици Србији и које тренутно имају дозволу за рад НБС.

Развојна агенција ће бити ангажована у сврху промоције Програма и од свих акредитованих развојних агенција ће захтевати да организују прописан број промотивних догађаја у циљу промоције Програма.

Јавним позивом ближе ће бити прописана документација коју банке и лизинг компаније достављају приликом подношења пријаве, као и рок за достављање понуда.

Прегледање, контролу формалне исправности, оцењивање, рангирање захтева, као и доношење решења о избору пословних банака и лизинг компанија које ће учествовати у спровођењу Програма обавља Комисија за оцењивање и селекцију пријава банака и лизинг компанија коју решењем образује министар привреде.

Ради потпунијег сагледавања квалитета предложене активности, Комисија за оцењивање и селекцију пријава банака и лизинг компанија може тражити додатна појашњења предлога и/или обавити интервју са банком или лизинг компанијом подносиоцем пријаве.

Право учешћа на овом конкурсима имају све заинтересоване банке и лизинг компаније које испуњавају законом утврђене услове за обављање делатности на територији Републике Србије.

Банке и лизинг компаније морају да задовоље следеће услове:

1. да су благовремено доставиле комплетну и исправну конкурсну документацију;
2. да су понудиле услове су у складу са Програмом;
3. да је показатељ адекватности капитала за банке односно новчани део капитала за лизинг компаније у складу са актима НБС;
4. да је банка односно лизинг компанија остварила позитиван финансијски резултат са стањем на дан 31.12.2023. године;
5. да НБС није изрекла меру лизинг компанији у складу са Одлуком о ближим условима и начину вршења надзора над обављањем послова даваоца лизинга („Службени гласник РС”, број 85/11), односно банци у складу са Одлуком о ближим условима и начину вршења контроле банака и посебне ревизије банке („Службени гласник РС”, бр. 30/15 и 1/20).

Обавезујући услови за све банке које су заинтересоване за учешће у реализацији Програма су да се кредити одобравају под следећим условима:

- период почека – шест месеци;
- примарно средство обезбеђења кредита је залога над купљеном опремом или на покретној имовини која није предмет куповине;
- искључује се хипотека као средство обезбеђења осим ако се односи на хипотеку која је раније узета као обезбеђење по другом кредиту (неискоришћен постојећи кредитни лимит);
- искључује се депозит као средство обезбеђења средстава (осим као привремено обезбеђење до тренутка успостављања залоге на опреми);
- искључује се забрана расподеле добити привредног субјекта до отплате кредита;
- искључују се трошкови обраде кредита;
- привредни субјекти могу отплатити кредит превремено у односу на рок који је дефинисан у уговору са банком, с тим да уколико превремену отплату изврше у току прве трећине трајања периода отплате, дужни су да врате целокупан износ одобрених бесповратних средстава;
- искључује се могућност наметања додатних услова, од стране банке, клијентима који конкуришу за овај програм у односу на услове који већ важе за клијенте који користе друге инвестиционе кредите исте банке (нпр. условљавање величине промета преко банке и сл.).
- одобрени кредити, са ефективном каматном стопом која прелази висину ефективне каматне стопе коју је понудила најлошије рангирана изабрана банка, за исту валуту и рочност, могу да учествују у укупном износу одобрених кредита, дате банке, највише 10%. Уколико се утврди одступање од овог услова банка ће бити у обавези да накнадно коригује каматне стопе.

Неопходно је да следећи потенцијални трошкови и накнаде буду засебно исказани:

- трошкови отварања и вођења наменског рачуна;
- трошкови прибављања извештаја кредитног бироа;
- трошкови меница;
- трошкови овере заложне изјаве;
- трошкови уписа покретне залоге у АПР;
- остали, уколико су предвиђени и засебно приказани.

Обавезујући услови за све лизинг компаније које су заинтересоване за учешће у реализацији Програма су да се финансијски лизинг одобрава под следећим условима:

- период почека - шест месеци;
- примарна средства обезбеђења су менице привредног субјекта и пуно имовинско осигурање опреме-предмета лизинга, који остаје у власништву лизинг компаније до исплате укупног износа лизинг накнада дефинисаних уговором о финансијском лизингу;
- право својине над предметом лизинга се преноси са лизинг компаније на привредни субјект истеком рока на који је закључен уговор и по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде (укупно уговорени износ лизинг накнада мора обухватати комплетну вредност предмета лизинга) а у случају превремене отплате, право својине над предметом лизинга се преноси по извршеној исплати и пре истека рока на који је уговор закључен;
- искључује се хипотека као могуће средство обезбеђења;
- искључују се трошкови обраде захтева;
- привредни субјекти могу отплатити средства финансијског лизинга превремено у односу на рок који је дефинисан у уговору са лизинг компанијом, с тим да уколико превремену отплату изврше у току прве трећине трајања уговора о финансијском лизингу, дужни су да врате целокупан износ одобрених бесповратних средстава;
- искључује се могућност наметања додатних услова, од стране лизинг компаније, клијентима који конкуришу за Програм, у односу на услове који већ важе за клијенте који користе друге инвестиционе кредите исте лизинг компаније.
- одобрени финансијски лизинг, са ефективном каматном стопом која прелази висину ефективне каматне стопе коју је понудила најлошије рангирана изабрана лизинг компанија, за исту валуту и рочност, може да учествује у укупном износу одобреног финансијског лизинга највише 10% (Уколико се утврди одступање од овог услова, лизинг компанија ће бити у обавези да накнадно коригује каматне стопе).

Неопходно је да следећи потенцијални трошкови и накнаде буду засебно исказани:

- трошкови прибављања извештаја кредитног бироа;
- трошкови меница;
- трошкови уписа уговора у регистар финансијског лизинга у АПР;
- остали, уколико су предвиђени и засебно приказани.

Критеријум за избор банке биће предложена висина каматне стопе за дефинисане рочности наведене у Табели 1.

Рочност	Ефективна каматна стопа (ЕКС)	
	Динарски	Валутна клаузула (ЕУР)
	варијабилна	варијабилна
1. 18 месеци		
2. 24 месеца		
3. 36 месеци		
4. 48 месеци		
5. 60 месеци		

Напомена: Банке које не буду доставиле понуду по свим наведеним критеријумима из Табеле 1, биће дисквалификоване. Уколико банка даје распон каматне стопе, за бодовање се узима највиша. За обрачун ефективне каматне стопе користити методологију дату Одлуком о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе и изгледу и садржини образаца који се уручују кориснику („Службени гласник РС”, бр. 65/11 и 62/18) без обзира да ли су корисници правна или физичка лица. У обрачун треба укључити све трошкове изузев трошкова процене и пуног имовинског осигурања на предмету залоге као и трошкове евентуалног додатног јемства. Обрачуната ефективна каматна стопа на дан одобравања може бити већа од исказане ЕКС у Табели 1. само на основу урачунавања наведених трошкова као и промене вредности референтне каматне стопе (EURIBOR, BELIBOR) и/или промена вредности потенцијалних трошкова на које банка не може да утиче.

Критеријум за избор лизинг компаније биће предложена висина каматне стопе за дефинисане рочности у Табели 2.

Рочност	Ефективна каматна стопа (ЕКС)	
	Динарски	Валутна клаузула (ЕУР)
	варијабилна	варијабилна
1. 18 месеци		
2. 24 месеца		
3. 36 месеци		
4. 48 месеци		
5. 60 месеци		

Напомена: Лизинг компаније које не буду доставиле понуду по свим наведеним критеријумима из Табеле 2, биће дисквалификоване. Уколико лизинг компанија даје распон каматне стопе, за бодовање се узима највиша. За обрачун ефективне каматне стопе користити методологију дату Одлуком о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе и изгледу и садржини образаца који се уручују кориснику („Службени гласник РС”, бр. 65/11 и 62/18), без обзира да ли су корисници правна или физичка лица. У обрачун треба укључити све трошкове изузев трошкова процене и пуног имовинског осигурања на предмету куповине. Обрачуната ефективна каматна стопа на дан одобравања клијенту може бити већа од исказане ЕКС у Табели 2. само на основу урачунавања наведених трошкова као и промене вредности референтне каматне стопе (EURIBOR, BELIBOR) и/или промена вредности потенцијалних трошкова на које лизинг компанија не може да утиче.

Понуде ефективне каматне стопе свих банака се међусобно пореде и рангирају за исту рочност и валуту наведену у Табели 1.

Понуде ефективне каматне стопе свих лизинг компанија се међусобно пореде и рангирају за исту рочност и валуту наведену у Табели 2.

Понуде банака и понуде лизинг компанија се посебно рангирају.

Сабирањем тако добијених рангова формира се коначна ранг листа на основу које Комисија за оцењивање и селекцију пријава банака и лизинг компанија, доноси Решење о избору банака и лизинг компанија.

Право на учешће у реализацији Програма имаће максимално осам најбоље ранжираних банака и максимално три најбоље ранжиране лизинг компаније.

Банке и лизинг компаније које буду изабране за учешће у Програму, моћи ће да нуде и ниже каматне стопе корисницима бесповратних средстава од оних на које су се обавезале својом понудом и на основу којих су изабране за учешће у Програму, али не и више каматне стопе од оних на које су се својом понудом обавезале.

Кандидати чије је захтеве Комисија за оцењивање и селекцију пријава банака и лизинг компанија одбила, имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд.

О жалби одлучује министар привреде у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

6.2. Уговор о реализацији Програма

По усвајању Програма, Министарство ће потписати уговор о реализацији Програма са Развојном агенцијом, којим ће се на Развојну агенцију пренети обавеза закључивања уговора, у своје име а за рачун Министарства, о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, преноса средстава на наменске рачуне привредних субјеката, другостепене контроле наменског коришћења бесповратних средстава након пријема писаног обавештења банке или лизинг компаније о могућим неправилностима, као и контроле наменског коришћења бесповратних средстава код привредних субјеката који су превремено отплатили средства кредита код банке или средства финансијског лизинга.

Министарство ће, по доношењу решења о избору банака и лизинг компанија за учешће у реализацији Програма, потписати тројни уговор о његовој реализацији са Развојном агенцијом и сваком од изабраних банака, односно лизинг компанија. Уговорима ће на банке и лизинг компаније бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, наменске контроле и редовног извештавања Министарства и Развојне агенције о реализацији Програма, као и о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

Министарство ће, по закључењу уговора са Развојном агенцијом, банкама и лизинг компанијама, пренети средства за реализацију Програма Развојној агенцији на подрачун за посебне намене група подрачуна 764 - Рачуни за посебне намене установа и других правних лица из области других делатности, код Управе за трезор, у складу са уговором о реализацији Програма.

6.3. Подношење захтева за доделу бесповратних средстава

Министарство ће, након избора пословних банака и лизинг компанија за учешће у Програму, објавити јавни позив привредним субјектима за доделу бесповратних средстава у најмање једном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Јавни позив, информација о начину спровођења Програма, конкурсна документација као и информација о условима изабраних банака и лизинг компанија, биће објављени на интернет страници Министарства: www.privreda.gov.rs и Развојне агенције: www.ras.gov.rs, као и на Порталу предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, односно затвара се у тренутку када укупан износ тражених бесповратних средстава по основу захтева, који су унети у ИС Министарства, од стране свих банака/лизинг компанија буде једнак износу укупно расположивих средства увешаних за 15%, колико је просечан проценат захтева који су одбијени/одбачени/од којих је подносилац одустао у претходним годинама, а најкасније до 31. децембра 2024. године.

Банке/лизинг компаније ће бити обавештене када износ тражених бесповратних средстава, по захтевима унетим у ИС Министарства, буде 90% од износа дефинисаног за затварање јавног позива.

Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси истовремено са захтевом за кредит или финансијски лизинг у експозитури/филијали једне од пословних банака или лизинг компанија које учествују у реализацији Програма и то достављањем попуњеног П1 обрасца - Подаци за захтев, заједно са пратећом документацијом, којом се доказује испуњеност услова из одељка 5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ, пододељака 5.1 и 5.2 Програма. Захтев за доделу бесповратних средстава од стране привредног субјекта може бити поднет и електронским путем.

Банке и лизинг компаније ће у ИС Министарства уносити искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Датум подношења захтева од стране привредног субјекта је датум када је законски заступник привредног субјекта, електронски потписао Захтев за доделу бесповратних средстава, а који треба да буде након што клијент достави сву потребну пратећу документацију. Банка/лизинг компанија је у обавези да наведени захтев, са пратећом документацијом, унесе у ИС Министарства истог дана када је захтев потписан од стране законског заступника привредног субјекта.

Министарство ће пратити рокове у којима се предмети обрађују од стране банке/лизинг компаније на основу датума креирања захтева, датума подношења захтева и датума пријема захтева у Министарство који се евидентирају у ИС Министарства, као и број одбијених захтева од стране банке/лизинг компаније на основу разлике између броја запримљених захтева у ИС Министарства и захтева послатих у Министарство. За све захтеве који су креирани у ИС Министарства а нису послати на Комисију, банка/лизинг компанија је у обавези да их постави у статус – одбијен од стране банке/лизинг компаније, као и да наведе разлог одбијања/одбацивања (нпр. није кредитно одобрен, односно није достављена потребна документација, испуњен услов из програма, и сл.).

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава за набавку опреме и то за ону делатност за коју су доставили доказ да је обављају, код једне банке или лизинг компаније. Други захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит код банке или захтев за финансирање код лизинг компаније биће узет у разматрање само ако је поднет након пријема решења да је привредном субјекту одбијен/одбачен првобитан захтев.

6.4. Поступак доделе, уговарања и исплате бесповратних средстава

Након пријема захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит или финансијски лизинг, банка, односно лизинг компанија оцењује поднети захтев за кредит односно финансијски лизинг привредног субјекта и доноси прелиминарну одлуку о прихватању, одбијању или одбацивању захтева.

Све примљене захтеве за доделу бесповратних средстава који су условно кредитно одобрени, уз сву потребну документацију, пословна банка или лизинг компанија доставља, кроз ИС Министарства, Комисији за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), коју решењем образује министар привреде.

Решење о прихватању/одбијању или одбацивању захтева за доделу бесповратних средстава се доставља кориснику, Развојној агенцији и пословној банци или лизинг компанији код које је захтев поднет. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава обавезно садржи обавештење корисника да му се додељује *de minimis* помоћ.

Корисници ће уз решење о додели бесповратних средстава добити уговор о додели бесповратних средстава које ће, након потписивања, вратити Развојној агенцији. Датумом закључења уговора се сматра онај датум када је уговор потписан од стране директора Развојне агенције. Сматраће се да су одустали од додељених средстава они привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава у предвиђеном року нити су благовремено уложили жалбу на решење. У том случају Министарство ће донети решење о поништавању решења о додели бесповратних средстава. Одложни услов за ступање на снагу уговора између корисника и Развојне агенције је закључење уговора између корисника и банке, односно лизинг компаније, те уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са банком, или уговор о финансијском лизингу са лизинг компанијом, уговор закључен са Развојном агенцијом неће производити правна дејства.

Уговор о додели бесповратних средстава нарочито садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намене за које се средства додељују, начин преноса бесповратних средстава, обавезу корисника да уколико средства буџета не искористи наменски мора да иста врати у складу са уговором, обавезу корисника да набавку опреме и стављање у функцију оконча најкасније до 31. августа 2025. године, као и временски оквир у ком привредни субјект опрему купљену уз подршку бесповратних средстава додељених на основу Програма не сме да отуђи нити исту да у најам. Изузетно, код привредних субјеката који обављају грађевинску делатност, најам грађевинске механизације са људством се не сматра изнајмљивањем у смислу Програма. Уговор о додели бесповратних средстава са корисником финансијског лизинга, садржи напомену да раскид уговора о лизингу у периоду од две године од дана његовог закључења повлачи и раскид уговора о додели бесповратних средстава.

Уз уговор се прилаже и бланко меница привредног субјекта корисника бесповратних средстава, на начин и према условима који су дефинисани уговором, а која служи као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава у случају да се утврди ненаменско трошење средстава или евентуалне злоупотребе. Након истека рока од две године од године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји), уколико је корисник средстава испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев корисника, враћају се менице које су биле средство обезбеђења за бесповратна средства.

У року од пет дана од дана закључења уговора са банком, односно лизинг компанијом, привредни субјект дужан је да уплати уговорено учешће, односно учешће одређено у складу са одељком 4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава, Развојна агенција ће, у року од 15 дана од дана када је информација о извршеној уплати унета од стране банке/лизинг компаније у ИС Министарства, пренети одобрена бесповратна средства на посебан, наменски рачун привредног субјекта. Након доношења решења Комисије рок за набавку опреме, опрема која је наведена у профактури као и добављач, не могу се мењати осим у посебно оправданим случајевима на образложен захтев корисника. Уколико је захтев оправдан, Комисија доноси решење о измени претходно донетог решења о додели бесповратних средстава, а Развојна агенција, у складу са тим, потписује анекс Уговора са крајњим корисником.

6.5. Рад Комисије

Комисија врши прегледање, финалну контролу формалне исправности и доноси решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава према редоследу пријема комплетираних захтева послатих Комисији, који су прошли прву фазу аутоматске провере формалне исправности од стране ИС Министарства.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности захтева дефинисани су у одељку 5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ, подељенима 5.1 и 5.2 Програма. У току поступка одлучивања о додели бесповратних средстава користиће се подаци из регистра и евиденција надлежних органа: АПР, ЦРОСО и Пореске управе.

Ради потпунијег сагледавања испуњености критеријума, Комисија може преко банке/лизинг компаније да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације. Тражену допуну документације потребно је доставити од стране одабране банке/лизинг компаније најкасније 15 дана од дана разматрања предметног захтева на седници Комисије, а привредни субјект је у обавези да тражену допуну документације достави банци/лизинг компанији најкасније седмог дана од дана када је примио обавештење о потребној допуни документације од стране банке/лизинг компаније. Уколико се тражена допуна документације не достави у овом року, Комисија ће решењем одбацити захтев.

Комисија може захтев одобрити у целости или делимично, односно одбити или одбацити.

Комисија задржава право да не додели бесповратна средства, односно донесе решење о одбијању захтева у случају сумње у веродостојност документације, репутациони ризик привредног субјекта, као и сумње да се опрема набавља у циљу шпекулативних радњи, а не остваривања специфичних циљева Програма.

Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама решења о додели бесповратних средстава услед наступања непредвиђених околности. Комисија може одобрити продужетак рока за набавку и стављање у функцију опреме, који може бити дужи од рока који је дефинисан Програмом, промену добављача или опреме, али не и функционалне намене опреме која је предмет кредитирања. У ситуацији када Комисија одлучује о захтеву за измену решења, Комисија не може да повећава износ бесповратних средстава који је одобрен првобитним решењем. Уколико се изменом решења повећава укупна нето вредност опреме која се набавља, привредни субјект има обавезу да разлику у односу на претходну укупну нето вредност опреме финансира из сопствених средстава.

Код наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), услед којих је дошло до уништења предмета финансирања, корисник је дужан да о томе обавести Министарство и Развојну агенцију и достави одговарајућу потврду надлежног органа, осигуравајућег друштва или неког другог правног лица којим се доказује наступање ванредне околности, док о евентуалном даљем поступању у вези са претходно одобреним захтевом корисника одлучује министар на основу извештаја добијеног од стране Развојне агенције и извештаја са обављене теренске контроле.

У случају када, након доношења Решења, Комисија дође до сазнања на основу којих се доводи у сумњу веродостојност документације и чињеница, на основу којих је Комисија донела Решење о додели бесповратних средстава, Министар задржава право да по службеној дужности, донесе Решење којим ће поништити претходно донето решење о додели бесповратних средстава. У случају да је уговор о додели бесповратних средстава у међувремену потписан са корисником, Развојна агенција ће раскинути наведени уговор и тражити повраћај бесповратних средстава од корисника.

Комисија основана по Програму одлучује о свим евентуалним захтевима за изменама Решења, до истека уговорене обавезе забране отуђења опреме по програмима подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме за 2021, 2022. и 2023. годину.

6.6. Поступак по жалби

Привредни субјекти чије је захтеве Комисија одбила или одбацила у складу са одељком 6.5 став 3. Програма, имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, у складу са Упутством о начину спровођења Програма.

О жалби одлучује министар у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

7. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врше банке или лизинг компаније и Развојна агенција у сарадњи са Министарством.

Непосредно након извршене набавке опреме, корисник средстава доставља банци/лизинг компанији копију фактуре по којој је извршена набавка опреме на којој је обавезно наведено да је опрема нова, извод са рачуна да је опрема плаћена добављачу, SWIFT и јединствену царинску декларацију (у случају да се опрема набавља од ино добављача) и саобраћајну дозволу за регистровану грађевинску механизацију.

Непосредно након завршене набавке опреме од стране привредног субјекта, у циљу провере наменског утрошка средстава, банка/лизинг компанија врши прву, теренску контролу.

Све извештаје о спроведеној теренској контроли, са пратећом документацијом, банка/лизинг компанија уноси у ИС Министарства, непосредно по извршеној теренској контроли, најкасније до 30. септембар 2025. године.

За привредне субјекте којима је Комисија одобрила продужетак рока за набавку опреме и стављање у функцију, услед наступања непланираних околности, крајњи рок за теренску контролу и унос у ИС Министарства документације из става 2 овог одељка са извештајем о спроведеној теренској контроли је месец дана од датума набавке и стављања у функцију опреме, који је дефинисан анексом уговора.

Банка/лизинг компанија, врши другу контролу, у циљу провере да опрема није отуђена две године од године у којој склопљен уговор о додели бесповратних средстава (односно анекс уговора). Привредни субјект је дужан да достави банци/лизинг компанији картицу основних средстава на дан 31. децембра последње године која се контролише и електронски потписану изјаву привредног субјекта, на исти датум, да је опрема у његовом власништву, односно да није отуђио предмет набавке, најкасније до 31. јануара наредне године. Банка/лизинг компанија је у обавези да наведену документацију унесе у ИС Министарства најкасније до 28. фебруара исте године.

Развојна агенција има обавезу да изврши контролу свих извештаја са прве и друге контроле извршених у претходној години као и пратеће документације унете у ИС Министарства од стране банака/лизинг компанија, и да о томе достави извештај Министарству најкасније до 30. новембра исте године.

За кредите рочности 18 месеци и превремено отплаћене кредите, Развојна агенција има обавезу да изврши другу контролу две године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји) и о томе достави извештај Министарству.

У реализацији контроле наменског коришћења средстава техничку помоћ Развојној агенцији пружају акредитоване регионалне развојне агенције.

У случају да банка или лизинг компанија уочи неправилности или злоупотребе, Развојна агенција ће по пријему писаног обавештења банке или лизинг компаније о томе, извршити другостепену контролу наменског коришћења. Такође, Развојна агенција има обавезу да изврши другостепену теренску контролу по случајном избору корисника (а не мање од 1% од укупног броја одобрених захтева) у току прве године од године склапања уговора о додели бесповратних средстава (односно анекса уговора).

Уколико Развојна агенција у поступку контроле, утврди неправилности које се не могу решити споразумно, односно непридржавање уговора или неке друге злоупотребе, доставиће привредном субјекту обавештење о раскиду уговора. Развојна агенција ће привредном субјекту који не изврши повраћај средстава у предвиђеном року активирати менице као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава.

Развојна агенција ће по закључењу свих уговора, а најкасније до 30. новембра 2025. године, доставити финални извештај о реализацији Програма из претходне године Министарству, које ће га ради информисања доставити Влади.

Развојна агенција ће неутрошена средства пренети у буџет Републике Србије, најкасније до 15. децембра 2025. године, сем уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију Програма за исте намене.

Развојна агенција ће на својој интернет страници објавити листу свих привредних субјеката којима су одобрена бесповратна средства по Програму.